

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ МІГРАЦІЇ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>28 Публічне управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>281 Публічне управління та адміністрування</i>
Освітня програма	<i>Адміністративний менеджмент</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити / 120 годин лекції 6 год., практичні заняття 2 год., самостійна робота 112 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>кандидат юридичних наук, доцент Шумак Ігор Олексійович, shumak.igor@iil.kpi.ua</i> Практичні / Семінарські: <i>кандидат юридичних наук, доцент Шумак Ігор Олексійович, shumak.igor@iil.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/NzM1MjE1NDg5NzUw?cjc=vmyaotj</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

«Державне управління у сфері міграції» – вибірковий освітній компонент циклу професійної підготовки бакалавра, який разом з іншими дисциплінами вільного вибору надає можливості здобувачу для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з питань діяльності державних органів, які реалізують міграційну політику на засадах чинного законодавства та підзаконних нормативно-правових актів; здатності аналізувати наукові проблеми адміністративно-правового регулювання міграційних відносин, судову та адміністративну практику щодо актуальних питань міграційно-правової політики; набуття компетентностей, визначених відповідним стандартом вищої освіти та достатніх для ефективного виконання майбутніми бакалаврами професійної діяльності за обраною спеціальністю.

Предметом навчальної дисципліни є міграційно-правові відносини, державна міграційна політика, статус мігрантів; адміністративно-правового регулювання міграційних потоків внутрішньої, зовнішньої, зовнішньої трудової, вимушеної, незаконної міграції; досвід державного регулювання міграційних процесів у Європейському Союзі; міжнародно-правові стандарти поваги та захисту прав і свобод мігрантів.

Навчальна дисципліна у комплексі з іншими освітніми компонентами надає можливість поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньої програми, розвинути окремі компетентності, зокрема:

загальні компетентності (soft skills):

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

фахові (спеціальні, предметні) компетентності:

- Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
- Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.
- Здатність до порівняння та оцінювання вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічної влади.
- Здатність застосовувати механізми синергії влади, громади та бізнесу для долання кризових явищ в суспільстві.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити дисципліни: сприяє розвитку компетентностей з таких нормативних освітніх компонентів, як «Теорія держави і права», «Основи публічного управління та адміністративної діяльності», «Правові засади адміністративної діяльності».

Постреквізити: сприяє розвитку компетентностей з практики, підготовки кваліфікаційної роботи.

3. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складає один освітній компонент, шифр за ОПП:

ПВ 11. Освітній компонент 11 Ф-каталогу. Державне управління у сфері міграції.

Тема 1. Теоретичні засади міграції.

Тема 2. Основи міграційного права.

Тема 3. Державна міграційна політика України.

Тема 4. Державна міграційна політика України та європейська інтеграція.

Тема 5. Міграційна політика в Європейському Союзі.

Тема 6. Міжнародна організація з міграції.

Тема 7. Публічне адміністрування у сфері міграції: суб'єкти загальної компетенції.

Тема 8. Публічне адміністрування у сфері міграції: суб'єкти спеціальної компетенції.

Тема 9. Право людини на свободу пересування та вільний вибір місця проживання.

Тема 10. Міграційний облік громадян України.

Тема 11. Міграційно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства.

Тема 12. Міграційно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.

Тема 13. Статус внутрішньо переміщених осіб.

Тема 14. Інститут еміграції в міграційній політиці України.

Тема 15. Трудова міграція.

Тема 16. Інститут імміграції в міграційній політиці України.

Тема 17. Протидія нелегальній міграції.

Тема 18. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері міграції.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 02.06.2024).

2. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні : Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text> (дата звернення 02.06.2024).
3. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 20 серп. 2014 р. № 360. URL: <https://dmsu.gov.ua/pro-dms/zagalna-informacziya.html> (дата звернення 02.06.2024).
4. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 р. № 482-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-%D1%80#top> (дата звернення 02.06.2024).
5. Міграційне право України : навч. посіб. / Сопільник Р. Л. та ін. Львів : СПОЛОМ, 2023. 260 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5787/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20%D0%9C%D0%9F%D0%A3%20%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9%2007.06.23.pdf> (дата звернення 02.06.2024).

Додаткова література:

1. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 р. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#top> (дата звернення 02.06.2024).
2. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України від 03 лют. 2015 р. № 141-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text> (дата звернення 02.06.2024).
3. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text> (дата звернення 02.06.2024).
4. Про зовнішню трудову міграцію : Закон України від 05.11.2015 р. № 761-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-19#Text> (дата звернення 02.06.2024).
5. Про затвердження Порядку встановлення заборони або обмеження на вибір місця перебування чи місця проживання осіб на території, на якій діє воєнний стан : постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1450. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1450-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 02.06.2024).
6. Про імміграцію : Закон України від 07.06.2001 р. № 2491-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text> (дата звернення 02.06.2024).
7. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text> (дата звернення 02.06.2024).
8. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 02.06.2024).
9. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09 квіт. 1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення 02.06.2024).
10. Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні : Закон України від 05.11.2021 р. № 1871-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1871-IX#top> (дата звернення 02.06.2024).
11. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10 верес. 2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення 02.06.2024).
12. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України : Закон України від 21.01.1994 р. № 3857-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text> (дата звернення 02.06.2024).
13. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#top> (дата звернення 02.06.2024).

14. Про прикордонний контроль : Закон України від 05.11.2009 р. № 1710-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1710-17#top> (дата звернення 02.06.2024).
15. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17#Text> (дата звернення 02.06.2024).
16. Міграційні явища та процеси: поняття, методи, факти : довідник / Садова У.Я. та ін. Львів, Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України. 2018. 226 с.
17. Реагування на кризи. Міжнародна організація з міграції. MOM в Україні : вебсайт. URL: <https://ukraine.iom.int/uk/reahuvannya-na-kryzy> (дата звернення 02.06.2024).
18. Регулювання міграції: Прийом біженців з України. European Commission : офіційний вебсайт. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/migration-management-welcoming-refugees-ukraine_uk (дата звернення 02.06.2024).
19. Council Directive 2001/55/EC of 20 July 2001 on minimum standards for giving temporary protection in the event of a mass influx of displaced persons and on measures promoting a balance of efforts between Member States in receiving such persons and bearing the consequences thereof. EUR-Lex. Access to European Union law : An official website of the European Union. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32001L0055&qid=1648223587338> (accessed June 02, 2024).
20. Pact on Migration and Asylum on 11 June 2024. European Commission : website. Available at: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_en?prefLang=uk (accessed June 02, 2024).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відповідно до навчального плану підготовки бакалавра передбачено наступні види навчальних занять:

- лекції;
- практичні заняття;
- консультація.

Теми лекцій та практичних занять взаємозв'язані, матеріал вивчається в логічній послідовності. На практичних заняттях розглядаються найбільш суттєві теоретичні питання, які дозволяють забезпечити студентам можливість глибокого самостійного вивчення всього програмного матеріалу. Консультація проводиться викладачем щотижня згідно з графіком, затвердженим кафедрою.

Методи і технології навчання. Використовуються дидактичні методи, спостереження і порівняння, узагальнення і абстрагування, аналогія, індукція, дедукція, аналіз і синтез, аналітико-синтетичний, абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький. Також комплекс методів, зокрема практичні, наочні, словесні, проблемні, частково-пошукові та інші групи методів. Серед методів навчання за характером логіки пізнання використовуються аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традиційний методи.

На заняттях використовуються мультимедійне обладнання, комп'ютер. При дистанційному навчанні використовуються сервіси відеоконференцій Zoom та/або Google Meet, освітній вебсервіс Google Classroom на платформі «Сікорський», месенджери для комунікації зі студентами, університетське програмне забезпечення Інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кампус».

5.1. Лекції (теми 1-5, 9), практичні заняття (теми 7-8), СРС (теми 6, 10-18)

Назва теми, перелік основних питань, література
Тема 1. Теоретичні засади міграції 1. Міграційні процеси: поняття, сутність, властивості. 2. Міграція: поняття, сутність, основні фактори.

3. Класифікація міграцій. 4. Мігранти: поняття, види. <i>Література:</i> базова [1, 4, 5], додаткова [16-18].
Тема 2. Основи міграційного права 1. Поняття та предмет міграційного права України. 2. Система міграційного права України. 3. Джерела міграційного права України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1-15, 19, 20].
Тема 3. Державна міграційна політика України 1. Основні цілі державної міграційної політики. 2. Принципи державної міграційної політики. 3. Концептуальні основи та інституційні засади формування регіональної міграційної політики. <i>Література:</i> базова [1, 3-5], додаткова [3, 4, 6, 12-15].
Тема 4. Державна міграційна політика України та європейська інтеграція 1. Заходи державної міграційної політики України в контексті європейської інтеграції. 2. Спільна система ЄС для управління міграцією. Цілі нової міграційної політики ЄС. 3. Пакт про міграцію та притулок 2024 р., загальна характеристика. <i>Література:</i> базова [1, 3-5], додаткова [3, 4, 6, 12-15, 18-20].
Тема 5. Міграційна політика в Європейському Союзі 1. Правове регулювання міграції за національним законодавством держав-членів Європейського Союзу. 2. Публічне управління у сфері міграції у державах-членах ЄС. 3. Національний механізм забезпечення прав мігрантів у державах-членах ЄС. <i>Література:</i> базова [5], додаткова [17-20].
Тема 6. Міжнародна організація з міграції 1. Статус Міжнародної організації з міграції (International Organization for Migration). 2. Програми Міжнародної організації з міграції. 3. Діяльність Представництва МОМ в Україні. <i>Література:</i> базова [5], додаткова [17].
Тема 7. Публічне адміністрування у сфері міграції: суб'єкти загальної компетенції 1. Основні функції публічного адміністрування у сфері міграції. 2. Основні завдання публічного адміністрування у сфері міграції. 3. Суб'єкти публічного адміністрування загальної компетенції у сфері міграції: система органів, їх повноваження. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1-15].
Тема 8. Публічне адміністрування у сфері міграції: суб'єкти спеціальної компетенції 1. Суб'єкти публічного адміністрування спеціальної компетенції у сфері міграції: система органів, їх повноваження. 2. Державна міграційна служба України: структура, повноваження. 3. Територіальні органи Державної міграційної служби України: структура, повноваження. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1-15].
Тема 9. Право людини на свободу пересування та вільний вибір місця проживання 1. Свобода пересування: поняття, зміст, нормативно-правові гарантії. 2. Вільний вибір місця проживання: поняття, зміст, нормативно-правові гарантії. 3. Обмеження свободи пересування та вибору місця проживання чи перебування: нормативно-правове регулювання, підстави, форми, обсяг. <i>Література:</i> базова [1, 2, 5], додаткова [1, 2, 5, 6, 10, 12-15].
Тема 10. Міграційний облік громадян України 1. Правовий режим реєстру територіальної громади. 2. Порядок декларування та реєстрації місця проживання.

3. Особливості реєстрації місця проживання (перебування) деяких категорій осіб: які не мають постійного місця проживання, дітей, внутрішньо переміщених осіб. <i>Література:</i> базова [1-3, 5], додаткова [5].
Тема 11. Міграційно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства 1. Основи міграційно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства. 2. Віза: поняття, категорії, види. 3. Підстави для перебування іноземців та осіб без громадянства на території України. 4. Посвідка на проживання: поняття, види, порядок отримання. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [3, 5, 10, 12-14].
Тема 12. Міграційно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту 1. Статус біженця: поняття, підстави визнання та втрати, документальне оформлення, права та обов'язки. 2. Додатковий захист: поняття, підстави визнання та втрати, документальне оформлення, права та обов'язки осіб. 3. Тимчасовий захист: поняття, підстави надання та припинення, документальне оформлення, права та обов'язки осіб. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1, 13, 18-20].
Тема 13. Статус внутрішньо переміщених осіб 1. Внутрішнє переміщення: поняття, ознаки, підтвердження факту. 2. Документальне оформлення статусу внутрішньо переміщеної особи. 3. Державна політика з питань забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. <i>Література:</i> базова [5], додаткова [3, 5].
Тема 14. Інститут еміграції в міграційній політиці України 1. Еміграція: поняття, ознаки, види. 2. Підстави та порядок в'їзду на територію України та виїзду за її межі. 3. Порядок перетинання громадянами України державного кордону. 4. Реалізація державної політики України у сфері співпраці із закордонними українцями. 5. Політика Європейського Союзу з питань еміграції з України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [12-14].
Тема 15. Трудова міграція 1. Механізм державного регулювання трудової мобільності. 2. Державне регулювання застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні. 3. Державне регулювання у сфері зовнішньої трудової міграції. 4. Державне регулювання послуг з посередництва у працевлаштуванні. 5. Політика ринку праці в умовах повоєнного відновлення України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [5, 11, 13].
Тема 16. Інститут імміграції в міграційній політиці України 1. Правовий статус іммігранта. 2. Порядок надання дозволу на імміграцію та встановлення квоти імміграції. 3. Прикордонний контроль іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства під час в'їзду в Україну та виїзду з України. 4. Реєстрація іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства в Україні. 5. Примусове повернення і примусове видворення з України іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства. 6. Добровільне повернення іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства з України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [6, 12, 14].
Тема 17. Протидія нелегальній міграції 1. Поняття, ознаки та види нелегальної міграції. 2. Механізм протидії нелегальній міграції. 3. Протидія торгівлі людьми як прояву нелегальної міграції.

4. Проблеми політики України у сфері контролю над нелегальною міграцією. 5. Міжнародний досвід в протидії нелегальній міграції. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [15-17, 19-20].
Тема 18. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері міграції 1. Кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері міграції. 2. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері міграції. 3. Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері міграції. <i>Література:</i> базова [5], додаткова [16].

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Крім навчальних занять, відповідно до навчального плану підготовки бакалавра передбачено також наступні форми освітнього процесу:

- самостійна робота;
- контрольні заходи.

Теоретичні та практичні знання поглиблюються шляхом самостійної роботи з використанням рекомендованої літератури та ресурсів глобальної мережі Internet.

6.1. Самостійна робота

Назва теми, перелік основних питань, література	Форма контролю
Тема 1. Теоретичні засади міграції 1. Міграційний режим: поняття, сутність. 2. Репатріація: поняття, сутність. <i>Література:</i> базова [1, 4, 5], додаткова [16-18].	<i>практичні завдання / вправи, задачі, кейси</i>
Тема 2. Основи міграційного права 1. Місце міграційного права в системі національного права України. 2. Міжнародне міграційне право. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1-15, 19, 20].	<i>практичні завдання / вправи, задачі, кейси</i>
Тема 3. Державна міграційна політика України 1. Інформаційне забезпечення державної міграційної політики. 2. Пріоритети державної міграційної політики за Генеральною схемою планування території України. <i>Література:</i> базова [1, 3-5], додаткова [3, 4, 6, 12-15].	<i>практичні завдання / вправи, задачі, кейси</i>
Тема 4. Державна міграційна політика України та європейська інтеграція 1. Національні інтереси України у сфері міграції в контексті європейської інтеграції. 2. Співпраця України та ЄС щодо вирішення актуальних міграційних проблем. <i>Література:</i> базова [1, 3-5], додаткова [3, 4, 6, 12-15, 18-20].	<i>практичні завдання / вправи, задачі, кейси / тестування</i>
Тема 5. Міграційна політика в Європейському Союзі 1. Механізм контролю за міграційними процесами у державах-членах ЄС. 2. Дублінський регламент (Dublin Regulation). <i>Література:</i> базова [5], додаткова [17-20].	<i>практичні завдання, тестування</i>
Тема 6. Міжнародна організація з міграції 1. Стратегічний план реагування МОМ: Україна та сусідні країни 2024-2026. 2. Програма МОМ з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні. <i>Література:</i> базова [5], додаткова [17].	<i>практичні завдання, тестування</i>
Тема 7. Публічне адміністрування у сфері міграції: суб'єкти загальної компетенції 1. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: діяльність у сфері міграції.	<i>опитування, практичні завдання, тестування</i>

2. Сфера міграції та діяльність органів судової влади. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1-15].	
Тема 8. Публічне адміністрування у сфері міграції: суб'єкти спеціальної компетенції 1. Державна митна служба України: повноваження у сфері міграції. 2. Служба безпеки України: повноваження у сфері міграції. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1-15].	<i>опитування, практичні завдання, тестування</i>
Тема 9. Право людини на свободу пересування та вільний вибір місця проживання 1. Право на свободу пересування та вільний вибір місця проживання у рішеннях ЄСПЛ. 2. Обмеження свободи пересування за Законом України «Про систему громадського здоров'я». <i>Література:</i> базова [1, 2, 5], додаткова [1, 2, 5, 6, 10, 12-15].	<i>практичні завдання</i>
Тема 10. Міграційний облік громадян України 1. Міграційна активність за Всеукраїнським переписом населення. 2. Особливості міграційного обліку громадян в умовах воєнного стану. <i>Література:</i> базова [1-3, 5], додаткова [5].	<i>практичні завдання</i>
Тема 11. Міграційно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства 1. Організація роботи для оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду. 2. Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї для іноземців. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [3, 5, 10, 12-14].	<i>практичні завдання</i>
Тема 12. Міграційно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту 1. Управління Верховного Комісару ООН у справах біженців. 2. Міжнародно-правовий статус біженців. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1, 13, 18-20].	<i>практичні завдання, тестування</i>
Тема 13. Статус внутрішньо переміщених осіб 1. Стратегії подолання проблем у задоволенні потреб ВПО. 2. Державна соціальна підтримка внутрішньо переміщених осіб. <i>Література:</i> базова [5], додаткова [3, 5].	<i>практичні завдання</i>
Тема 14. Інститут еміграції в міграційній політиці України 1. Еміграція українців: історичний аспект. 2. Національна комісія з питань закордонних українців. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [12-14].	<i>практичні завдання, тестування</i>
Тема 15. Трудова міграція 1. Наслідки зовнішньої трудової міграції для системи соціального забезпечення України. 2. Права та соціальні гарантії трудових мігрантів. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [5, 11, 13].	<i>практичні завдання</i>
Тема 16. Інститут імміграції в міграційній політиці України 1. Імміграція в Україну: історичний аспект. 2. Інтеграційна функція міграційної політики в умовах повоєнної відбудови України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [6, 12, 14].	<i>практичні завдання</i>
Тема 17. Протидія нелегальній міграції 1. Протидія нелегальній міграції в умовах воєнного стану. 2. Процедури реадмісії. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [15-17, 19-20].	<i>практичні завдання</i>
Тема 18. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері міграції	<i>тестування</i>

1. Дисциплінарна відповідальність за правопорушення у сфері міграції. 2. Шляхи вдосконалення юридичної відповідальності за правопорушення у сфері міграції. <i>Література:</i> базова [5], додаткова [16].	
--	--

Строк виконання усіх видів самостійної роботи – за 10 днів до дати початку сесії. Граничний строк виконання усіх завдань самостійної роботи здобувача – до дати проведення заліку (за погодженням з викладачем).

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Здобувачам освіти рекомендується відвідувати лекції та практичні заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента/студентки, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і практичних занять співпадають. Згідно з «Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті, в тому числі нараховувати за це заохочувальні або штрафні бали. Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/37>. Відсутність на практичному занятті відпрацьовується.

Особливості організації освітнього процесу під час дистанційного навчання визначено «Положенням про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/188>.

Правила поведінки на заняттях. Норми етичної поведінки студентів і науково-педагогічних працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських, університетських та/або інших заходах (конференція, круглий стіл, конкурс, олімпіада тощо); публікація (стаття та/або тези доповіді) за тематикою навчальної дисципліни	+10 балів	<i>Порушення строку відпрацювання практичних занять, виконання задач (кейсів), тестування тощо (за кожен таку роботу).</i> <i>Під час дистанційного навчання штрафні бали не застосовуються</i>	-1 бал
Виступ на занятті з ініціативною доповіддю на обрану творчу тему, погоджену з викладачем, за програмою дисципліни	+5 балів	<i>Порушення строку виконання модульної контрольної роботи</i> <i>Під час дистанційного навчання штрафні бали не застосовуються</i>	-2 бали

Заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО, а їхня сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали.

Політика дедлайнів та перескладань. Відпрацювання практичного заняття, за рішенням викладача, може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі, кейсів з відповідної теми.

Граничний строк відпрацювання пропусків з практичних занять – до дати проведення заліку.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для здобувача, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, здобувач має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Політика академічної доброчесності та її принципи визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>. Процедура з питань запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах за авторства здобувачів, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування визначена у «Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/47>.

Політика використання штучного інтелекту та її принципи регламентуються наказом «Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» від 29.12.2023 р. № НОН/393/2023. Усі завдання, виконання яких передбачено програмою дисципліни, мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту (ШІ) для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам необхідно дотримуватися принципів відповідального та етичного використання ШІ. Не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації, варто перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання текстових генераторів, інших інструментів ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: експрес-опитування, опитування за темою заняття, тест, виконання практичного завдання, розв'язання задач (кейсів), МКР.

№ з/п	Поточний, семестровий контроль	Ваговий бал	Кількість	Всього, 100 балів
1.	Практичне заняття	20	1	20
2.	Практичне завдання (кейс)	10	5	50
3.	Модульна контрольна робота (МКР)	30	1	30
4.	Залік			

Поточний контроль має чотири рівні оцінювання, критерії:

– повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – здобувач/здобувачка освіти демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях – практичне заняття **20 балів**, практичне завдання (кейс) **10 балів**;

– достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з несуттєвими недоліками, які допускає здобувач/здобувачка – практичне заняття **19-15 балів**, практичне завдання (кейс) **9-8 балів**;

– неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації), здобувачем/здобувачкою засвоєно основний теоретичний матеріал, але допущено неточності – практичне заняття **14-12 балів**, практичне завдання (кейс) **7-6 балів**;

– доповнення з окремих питань навчального матеріалу та/або відповідь фрагментарна, несистемне викладення теоретичного матеріалу – практичне заняття **1-5 балів**.

Результати поточного контролю здобувача вносяться викладачем до модуля «Поточний контроль» АС Електронний кампус.

Модульна контрольна робота складається з 30 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни. МКР проводиться за допомогою Гугл-форми на останньому занятті.

Максимальна кількість балів складає 30 (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1 бал):

Тестове завдання виконане правильно (кожне з 30)	1
Тестове завдання виконане не правильно (кожне з 30)	0

Семестровий контроль: залік.

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг більше 30 балів.

Порядок проведення контрольних заходів визначено у «Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

• Орієнтовний перелік питань до заліку

1. Міграційні процеси: поняття, сутність, властивості.
2. Міграція: поняття, сутність, основні фактори.
3. Класифікація міграцій.
4. Мігранти: поняття, види.
5. Поняття предмет та система міграційного права України.
6. Джерела міграційного права України.
7. Міжнародне міграційне право.
8. Основні цілі державної міграційної політики.
9. Принципи державної міграційної політики.
10. Концептуальні основи та інституційні засади формування регіональної міграційної політики.
11. Заходи державної міграційної політики України в контексті європейської інтеграції.
12. Національні інтереси України у сфері міграції в контексті європейської інтеграції.
13. Співпраця України та ЄС щодо вирішення актуальних міграційних проблем.
14. Спільна система ЄС для управління міграцією. Цілі нової міграційної політики ЄС.
15. Пакт про міграцію та притулок 2024 р., загальна характеристика.
16. Правове регулювання міграції за національним законодавством держав-членів Європейського Союзу.
17. Публічне управління у сфері міграції у державах-членах ЄС.
18. Національний механізм забезпечення прав мігрантів у державах-членах ЄС.
19. Статус Міжнародної організації з міграції (International Organization for Migration).
20. Програми Міжнародної організації з міграції.
21. Діяльність Представництва МОМ в Україні.

22. Основні завдання та функції публічного адміністрування у сфері міграції.
23. Суб'єкти публічного адміністрування загальної компетенції у сфері міграції: система органів, їх повноваження.
24. Суб'єкти публічного адміністрування спеціальної компетенції у сфері міграції: система органів, їх повноваження.
25. Державна міграційна служба України: структура, повноваження.
26. Територіальні органи Державної міграційної служби України: структура, повноваження.
27. Свобода пересування: поняття, зміст, нормативно-правові гарантії.
28. Вільний вибір місця проживання: поняття, зміст, нормативно-правові гарантії.
29. Обмеження свободи пересування та вибору місця проживання чи перебування: нормативно-правове регулювання, підстави, форми, обсяг.
30. Право на свободу пересування та вільний вибір місця проживання у рішеннях ЄСПЛ.
31. Обмеження свободи пересування за Законом України «Про систему громадського здоров'я».
32. Правовий режим реєстру територіальної громади.
33. Порядок декларування та реєстрації місця проживання.
34. Особливості реєстрації місця проживання (перебування) деяких категорій осіб: які не мають постійного місця проживання, дітей, внутрішньо переміщених осіб.
35. Міграційна активність за Всеукраїнським переписом населення.
36. Основи міграційно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства.
37. Віза: поняття, категорії, види.
38. Підстави для перебування іноземців та осіб без громадянства на території України.
39. Посвідка на проживання: поняття, види, порядок отримання.
40. Статус біженця: поняття, підстави визнання та втрати, документальне оформлення, права та обов'язки.
41. Додатковий захист: поняття, підстави визнання та втрати, документальне оформлення, права та обов'язки осіб.
42. Тимчасовий захист: поняття, підстави надання та припинення, документальне оформлення, права та обов'язки осіб.
43. Управління Верховного Комісару ООН у справах біженців.
44. Внутрішнє переміщення: поняття, ознаки, підтвердження факту.
45. Документальне оформлення статусу внутрішньо переміщеної особи.
46. Державна політика з питань забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб.
47. Еміграція: поняття, ознаки, види.
48. Підстави та порядок в'їзду на територію України та виїзду за її межі.
49. Порядок перетинання громадянами України державного кордону.
50. Реалізація державної політики України у сфері співпраці із закордонними українцями.
51. Політика Європейського Союзу з питань еміграції з України.
52. Національна комісія з питань закордонних українців.
53. Механізм державного регулювання трудової мобільності.
54. Державне регулювання застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні.
55. Державне регулювання у сфері зовнішньої трудової міграції.
56. Державне регулювання послуг з посередництва у працевлаштуванні.
57. Політика ринку праці в умовах повоєнного відновлення України.
58. Правовий статус іммігранта.
59. Порядок надання дозволу на імміграцію та встановлення квоти імміграції.

60. Прикордонний контроль іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства під час в'їзду в Україну та виїзду з України.
61. Реєстрація іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства в Україні.
62. Примусове повернення і примусове видворення з України іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства.
63. Добровільне повернення іммігрантів, іноземців, осіб без громадянства з України.
64. Інтеграційна функція міграційної політики в умовах повоєнної відбудови України.
65. Поняття, ознаки та види нелегальної міграції.
66. Механізм протидії нелегальній міграції.
67. Протидія торгівлі людьми як прояву нелегальної міграції.
68. Проблеми політики України у сфері контролю над нелегальною міграцією.
69. Міжнародний досвід в протидії нелегальній міграції.
70. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері міграції.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри теорії та практики управління, кандидатом юридичних наук, доцентом Шумаком Ігорем Олексійовичем

Ухвалено кафедрою теорії та практики управління (протокол № 15 від 07.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024 р.)